

ARCHIV
HLAVNÍHO
MĚSTA
PRAHY

OBCENÍ DŮM

Autoři výstavy:	Jan Hálek, Jana Konvičná, Martina Maříková, Boris Moskovič, Hana Svatošová
Kurátorka výstavy:	Jana Konvičná
Architektonické řešení:	Pavel Kolíbal
Grafické řešení:	Marek Jodas
Termín otevření:	28. 9. – 31. 12. 2018
Místo:	Český pánský klub, Obecní dům

Rok 2018 se nese v duchu oslav stého výročí vyhlášení samostatného československého státu a tuto příležitost chce připomenout také Archiv hlavního města Prahy v rámci výstavy s názvem „28. říjen“, jež se uskuteční v Obecním domě v Praze v termínu 28. 9. – 31. 12. 2018. Místo konání nebylo vybráno náhodně, Obecní dům je nedílnou součástí moderních pražských (ale i českých) dějin a téměř celou svojí historií je úzce spjat s pražskou samosprávou.

Výstava „28. říjen“, pořádaná Archivem hl. m. Prahy a Obecním domem, nabídne unikátní příležitost navštívit prostory někdejšího Českého pánského klubu, ve kterých zástupci Národního výboru československého podepsali 28. října 1918 zákon o vzniku samostatného československého státu. Exponáty z fondů a sbírek Archivu hlavního města Prahy a několika dalších pamětových a kulturních institucí přiblíží kromě událostí vedoucích k tomuto historickému mezníku a osobností s ním spjatých také vývoj názorů představitelů pražské samosprávy na otázku samostatného státu a reflexi vzniku republiky ve 20. století. Výstavu bude doprovázet cyklus přednášek.

Výstava „28. říjen“ nabízí návštěvníkům jedinečnou příležitost prohlédnout si někdejší spolkové místnosti Českého pánského klubu, které od léta 1918 využíval se souhlasem zastupitelů města Prahy Národní výbor československý a kde jeho zástupci Antonín Švehla, Alois Rašín, František Soukup, Jiří Stříbrný a Vavro Šrobár, později označovaní jako „muži 28. října“, podepsali v pondělí 28. října 1918 v podvečer zákon o vzniku samostatného československého státu a přijali souhlas velení 8. armádního sboru rakouské armády s kapitulací. Tím se vrchovatou měrou naplnil původní záměr pražské obce, která vybudovala Obecní dům nejenom jako své reprezentační sídlo a prostor

TISKOVÁ ZPRÁVA K VÝSTAVĚ „28. ŘÍJEN“

vyhrazený k podpoře rozvoje kulturního a společenského života Pražanů, ale také jako místo určené k prezentaci české společnosti coby kulturně i politicky vyspělého národa.

V průběhu celé první světové války byl Obecní dům místem konání řady charitativních akcí na podporu válečných vojáků a jejich rodin, od roku 1917 stále častěji hostil i politicky zaměřená shromáždění otevřeně podporujících právo národů na sebeurčení a vznik samostatného českého státu. Jak ukazuje úvodní část výstavy, politická emancipace českého národa a otázka existence českého státu zažily svůj rozmach po roce 1848, až do prvních let Velké války ale česká politická reprezentace včetně Tomáše Garrigue Masaryka (1850–1937) předpokládala realizaci české politické samostatnosti v rámci federalizovaného Rakousko-Uherska. Teprve v průběhu první světové války získala na aktuálnosti také otázka společného státu Čechů a Slováků, do té doby spojovaných především kulturně politickými aktivitami.

Druhá část výstavy prezentuje obtížnou situaci pražské samosprávy v době první světové války, kdy musela zajistit chod města v nelehkých válečných podmínkách, a to bez jakékoliv podpory ze strany státu. Právě laxní postoj státních úřadů k problémům Prahy a nutnost postavit se jim vlastními silami vedly původně císaři a habsburské monarchii naprosto loajální městské zastupitelstvo v čele se starostou Karlem Grošem (1865–1938) k zostřené kritice vlády a jejích opatření. I ze Staroměstské radnice se stále častěji ozývaly projevy na podporu myšlenky samostatného státu.

S ohledem na místo konání věnovali autoři výstavy hlavní pozornost tzv. „mužům 28. října“ a událostem bezprostředně souvisejícím s vyhlášením samostatného československého státu včetně jejich dopadu na pražskou samosprávu. Vystavené dokumenty úřední i soukromé povahy, jako např. legitimace členů předsednictva Národního výboru, poznámky Antonína Švehly k Národní přísaze či deník Aloise Rašína z vězení, návštěvníkům přiblíží nejenom politickou činnost „mužů 28. října“, ale částečně jim dovolí poznat i jejich zázemí. Expozice je doplněna informacemi a exponáty k domácímu a zahraničnímu odboji během první světové války a nechybí ani archivální dokumentující přistoupení Slovenska ke společnému státu.

Výstavu uzavírá část věnovaná odrazu vzniku Československé republiky v každodenním životě a jeho reflexi ve 20. století. Digitální prezentaci dobových fotografií a dokumentů zaměřených na oslavy výročí 28. října připomíná, jak rozdílně představitelé jednotlivých režimů 20. století tento historický mezník našich dějin interpretovali.

TISKOVÁ ZPRÁVA K VÝSTAVĚ „28. ŘÍJEN“

Výstava je otevřena od 28. 9. 2018 do 31. 12. 2018 denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin.

Obecní dům, a.s.

náměstí Republiky 1090/5

111 21, Praha 1 – Staré město

www.obecnidum.cz

Vstupné:

Základní 80,- Kč

Snížené 50,- Kč

Rodinné 120, Kč

Školní skupina 10,- Kč/žák, učitelé zdarma

Děti do 10 let, doprovod ZTP/P a novináři s platným průkazem mají vstup zdarma.

Instituce, které poskytly exponáty a reprodukce dokumentů na výstavu 28. říjen:

Archiv hlavního města Prahy, Archiv Národního muzea, Archiv Poslanecké sněmovny, Galerie hlavního města Prahy, Hlavní město Praha, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Městská knihovna v Praze, Národní archiv, Národní muzeum, Památník národního písemnictví – Literární archiv, soukromí sběratelé, Uměleckoprůmyslové museum v Praze, Vojenský historický ústav Praha

Doprovodný program k výstavě:

Program doprovodného přednáškového cyklu ke vzniku a počátkům Československé republiky a historii Obecního domu. Vstup zdarma.

Obecní dům – Český pánský klub (náměstí Republiky 1090/5, Praha 1), od 18.00 hod.

- **4. říjen**

Dagmar Hájková, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.

„Národ mlčící nic nedostane.“ Tomáš Garrigue Masaryk a krajané v zahraničním odboji

- **11. říjen**

Jan Hálek, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.

Maffie jako součást československé revoluce a její místo v kolektivní paměti meziválečného Československa

- **18. říjen**

Jaroslav Šebek, Historický ústav AV ČR, v. v. i.

TISKOVÁ ZPRÁVA K VÝSTAVĚ „28. ŘÍJEN“

Obecní dům jako místo paměti: od národní euforie k manipulacím se vzpomínkami

- **25. říjen**

Milan Hlavačka, Historický ústav AV ČR, v. v. i.

Vznik Československa – případ pro experty

- **listopad**

Jana Konvičná, Archiv hlavního města Prahy

Od císaře k republice: vývoj názorů představitelů pražské samosprávy na otázku samostatného státu během první světové války

- **8. listopad**

Kristýna Kaucká, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.

Soumrak šlechtických velkostatků aneb První československá pozemková reforma (1918–1938)

- **15. listopad**

Boris Mockovič, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.

Československá revoluce 1914–1918: historiografie a politika dějin

- **22. listopad**

Daniela Brádlarová, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.

Vojáci nebo podnikatelé? Hospodářské a finanční aktivity československých legií v letech 1914–1939

- **29. listopad**

Michal Svatoš, emeritní vedoucí Ústavu dějin Univerzity Karlovy

Sto let pražské univerzity v moderní době (1882–1989)

- **6. prosinec**

Hana Svatošová, Archiv hlavního města Prahy

Idea a koncepce výstavby Obecního domu

- **13. prosinec**

Jana Konvičná, Archiv hlavního města Prahy

„... byl prospěchem, ozdobou a chloubou!“ Všední život Obecního domu během první poloviny dvacátého století

- **20. prosinec**

Tomáš Jelínek, Archiv hlavního města Prahy

Obecní dům a jeho role v kulturním životě Prahy mezi lety 1945 a 1994

Možnost objednat si komentovanou prohlídku pro školy.

Tisková zpráva ze dne 7. 9. 2018

TISKOVÁ ZPRÁVA K VÝSTAVĚ „28. ŘÍJEN“

Kontakt pro novináře:

Karolina Ouředníčková

T: +420 702 213 345

E: kourednickova@obecnidum.cz

www.obecnidum.cz

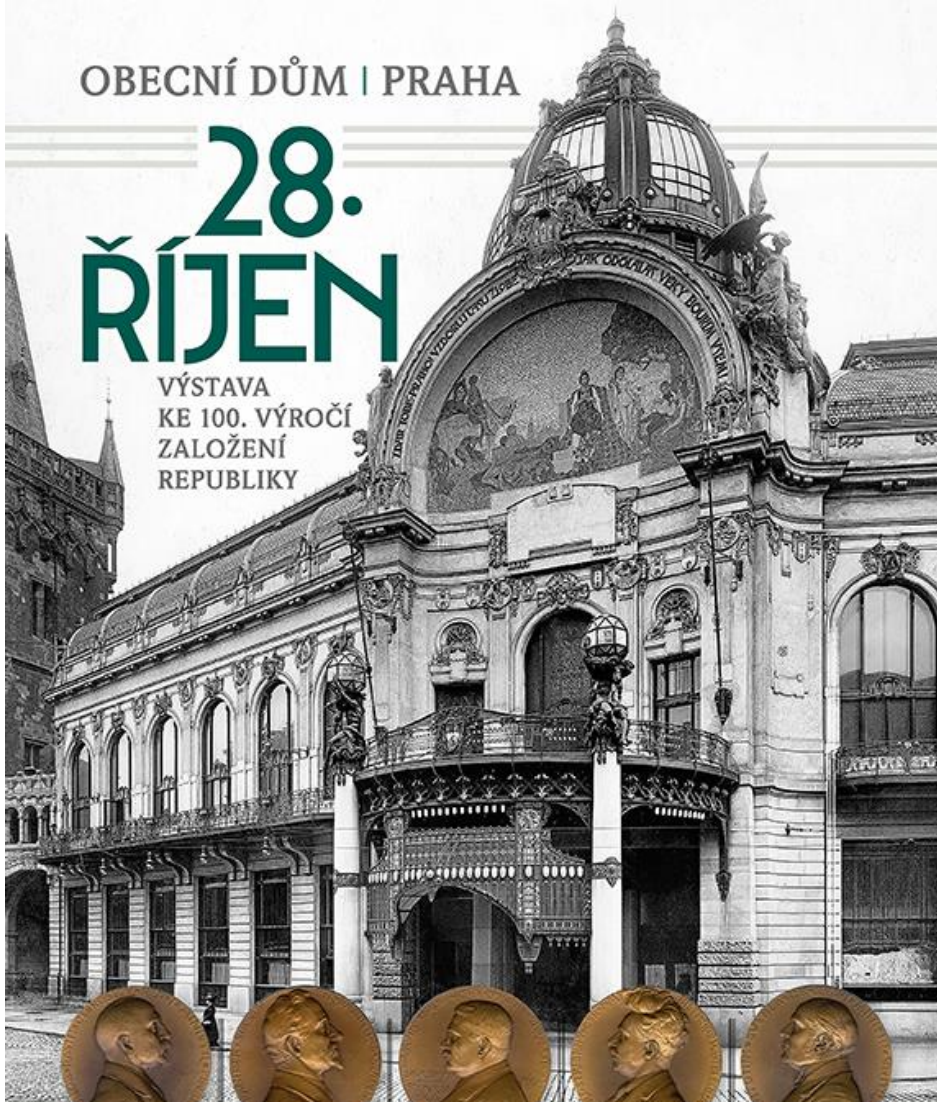
Kontaktní osoba Archiv hl.m Prahy:

Silvia Jenček Pavlicová

T: 236 002 016

E: Silvia.Jencek.Pavlicova@praha.eu

www.ahmp.cz

OBECNÍ DŮM | PRAHA

28. ŘÍJEN

VÝSTAVA
KE 100. VÝROČÍ
ZALOŽENÍ
REPUBLICKY

Alois Rašín
ALOIS RAŠÍN

František Soukup
FRANTIŠEK SOUKUP

Vavro Šrobár
VAVRO ŠROBÁR

Jiří Stříbrný
JIRÍ STRÍBRNÝ

Antonín Šverla
ANTONÍN ŠVERLA

28. 9. — 31. 12. 2018

Vstup zdarma

28. ŘÍJEN

VÝSTAVA KE 100. VÝROČÍ ZALOŽENÍ REPUBLIKY

Program doprovodného přednáškového cyklu ke vzniku a počátkům
Československé republiky a historii Obecního domu
Obecní dům – Český pánšský klub (náměstí Republiky 1090/5, Praha 1),
od 18.00 hod.

4. ŘÍJEN

Dagmar Hájková,
Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.
„Národ mlčící nic nedostane.“
Tomáš Garrigue Masaryk a krajané
v zahraničním odboji

11. ŘÍJEN

Jan Hálek,
Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.
Maffie jako součást československé
revoluce a její místo v kolektivní
paměti meziválečného
Československa

18. ŘÍJEN

Jaroslav Šebek,
Historický ústav AV ČR, v. v. i.
Obecní dům jako místo paměti:
od národní euforie k manipulacím se
vzpomínkami

25. ŘÍJEN

Milan Hlavačka,
Historický ústav AV ČR, v. v. i.
Vznik Československa – případ
pro experty

1. LISTOPAD

Jana Konvičná,
Archiv hlavního města Prahy
Od císaře k republice: vývoj názorů
představitelů pražské samosprávy
na otázku samostatného státu během
první světové války

8. LISTOPAD

Kristýna Kaucká,
Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.
Soumrak šlechtických velkostatků
aneb První československá
pozemková reforma (1918–1938)

15. LISTOPAD

Boris Mockovič,
Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.
Československá revoluce
1914–1918: historiografie
a politika dějin

22. LISTOPAD

Daniela Brádlarová,
Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.
Vojáci nebo podnikatelé?
Hospodářské a finanční aktivity
československých legií v letech
1914–1939

29. LISTOPAD

Michal Svatoš,
emeritní vedoucí Ústavu dějin Univerzity Karlovy
Sto let pražské univerzity
v moderní době
(1882–1989)

6. PROSINEC

Hana Svatošová,
Archiv hlavního města Prahy
Idea a koncepce výstavby
Obecního domu

13. PROSINEC

Jana Konvičná,
Archiv hlavního města Prahy
„... byl prospěchem, ozdobou
a chloubou!“ Všední život Obecního
domu během první poloviny
dvacátého století

20. PROSINEC

Tomáš Jelínek,
Archiv hlavního města Prahy
Obecní dům a jeho role
v kulturním životě Prahy
mezi lety 1945 a 1994